

Logg – Lars Thue – 30. mai 2017

<https://vimeo.com/251776920>

- 00:00:00 I 1990 holdt jeg på med et stort prosjekt om Statkrafts historie
- 01:30:00 Jeg kom inn i starten av omveltningene med energiloven
- 02:59:00 Hovedoppgave i 1977 om den første industrialiseringa
- 03:28:00 [Skrev fortellinger om Lamberseterbanen i lokalavisa – ble historiker](#)
- 05:05:00 Skulle egentlig bli ingeniør – men var også interessert i historie
- 06:20:00 Sammenhenger mellom Infrastruktur-, tele- og krafthistorie
- 07:03:00 Holdt et foredrag om Statkrafts sjel -
- 08:23:00 Statkraftshistorie – første bind, Statens rolle
- 09:08:00 Det gikk dårlig for Statkraft, så prosjektet stoppa.
- 09:52:00 [Det var lite debatt om liberaliseringa – en revolusjon uten debatt](#)
- 10:20:00 Det ble boka «Strøm og styring» - deretter ei bok om postverket
- 11:05:00 Så tok Statkraft kontakt – de ville ha de to siste binda også 2002
- 11:35:00 [«For egen kraft» \(2003\) var min beste bok.](#)
- 12:15:00 Nå: Ny bok for Landssamanslutninga av vassdragskommunar (LVK)
- 12:40:00 [Agder Energi tok kontakt i 2006 – Fred Sæther – vanskelig tid](#)
- 12:25:00 En visekonsernsjef fikk hemmelig sluttpakke – medieoppstyr
Agder Energi ønska et mer nyansert bilde
- 14:30:00 [Skrev bok som går primært fra 1990 til i dag – mye konflikter](#)
- 15:14:00 Da vi nærma oss utgivelse var ingen media interessert lenger
Stadig utsatt utgivelse – Nysted ønsket også å få med nyere fase
- 17:10:00 Snakk om lovendring som kunne føre Hydro inn som eier i AE
- 18:20:00 [Litt usikker på AE's motiver for stadige utsettelse](#)
- 20:30:00 [Energilovens bakgrunn var overproduksjon i det gamle systemet](#)
Økonomene og naturvernere fikk økende innflytelse
- 21:50:00 Slutten av 80-tallet var det nedbørsrekord – behov for marked
- 22:40:00 [Eivind Reiten \(Hydro\) hadde begynt å selge i et grått marked](#)
- 23:30:00 Slike grå markeder oppstår ofte før liberalisering
- 24:18:00 Han ble energiminister for SP – ingen så ham som nyliberalist
- 25:12:00 [Kraftinvesteringene raste ned fra 1980 -](#)
- 25:40:00 Overinvesteringene kom av oppdekningsplikten -
- 26:26:00 [Det kunne vært gjort reformer på det uten å liberalisere](#)
- 26:45:00 Norge fikk verdens mest liberalistiske kraftforsyning
- 27:25:00 [Komplisert – Tormod Hermansen fikk noen flinke folk over i NOE](#)
- 28:05:00 Einar Hope med flere – fra 80-tallet kom det utredninger
- 28:25:00 Hope ble bedt om å utrede et markedsøkonomisk system
- 29:27:00 [Tøff tid. Mye kraft. Hele 90-tallet har lave priser Markedet var nytt](#)
- 30:08:00 Statkraft begynte å selge til privatkunder – latterliggjort senere
- 30:40:00 [VAE gikk tidlig ut i det nasjonale markedet. Tradere dukka opp](#)
- 31:35:00 Det ble også forsøkt ulike samarbeidsformer – bl.a. Prissamarbeid
- 32:23:00 [I Agder ble Sørkraft og Interkraft forsøkt – samarbeidsforsøk](#)
- 35:36:00 Ved siden av det ble det samarbeidd om krafteksport
- 33:45:00 Den type samarbeid som Interkraft var spesielt for Agder
Partnerne lå geografisk nært (Agder, Telemark og Vestfold))
- 35:30:00 [Lyse var også endel av det tette bildet i regionen](#)
- 36:09:00 Det var tradisjon for samarbeid i bransjen -
- 37:20:00 Det var mye usikkerhet og lave priser – mange kommuner ville selge
- 38:20:00 KEV gikk f.eks. med underskudd
- 38:45:00 [I 96 ble sp.m om prisfastsettelse vanskelig for kommunene](#)
- 39:57:00 Dreining bort fra E-verk som samfunnsaktør og stakeholderorientering

Ark1

- 42:10:00 [1980-tallet: Kraft, post og tele - målstyring og markedsorientering](#)
- 43:18:00 Ny generasjon ingeniører og økonomer inn i Everkene
- 44:20:00 Det hadde med generelle tendenser – liberalisering og høyrebølge
- 45:18:00 [Jeg har intervjuet mange – men ikke repetert før dette intervjuet](#)
- 46:20:00 Jeg har også brukt arkiver og notater fra Fred Sæther og Harald Rinde
- 47:00:00 Ikke arkivene til AAK og KEV
- 47:20:00 Erling Valvik var veldig sentral –
- 47:47:00 Dessuten aviser og utredninger, masteroppgaver og doktoravhandlinger
- 49:00:00 *Hva sitter igjen i hukommelsen?*
- 49:18:00 Interkraft gjorde at ledere, mellomledere og tillitsvalgte ville fusjon
- 50:15:00 Etter at det sprakk i 99, mistet man trua på fusjon – det var tøffe tider
- 50:49:00 [Konsulentene kom inn – de viste til faktisk restrukturering av bransjen](#)
- 51:57:00 Momentum fra Interkraft – forståelse for nødvendighet av å være store
- 52:58:00 KrSand var skeptisk til fusjon men bråsnudde
- 52:37:00 [Rådmann Valvik var regionaløkonom – sentral pådriver Sammen med Victor Norman, Helge Røed](#)
- 54:28:00 [Ideen: Få flinke folk til Agder med god infrastruktur, kompetanse og kultur](#)
- 55:20:00 [Det kunne realiseres gjennom salg av KEV – Han trakk inn Frank Berg](#)
- 55:28:00 Frank Berg forsto sitt mandat som å legge til rette for salg
- 56:45:00 Det ble bevegelse blant de andre Sørlandskommunene
- 57:35:00 [KrSand kunne selge – og samtidig kunne AE være kommunalt eid](#)
- 58:00:00 Da ble KrSand også interessert i fusjon. «Misjoneringa»
- 59:30:00 Høyre og FrP ville selge. Bjarne Ugland's fløy av AP mente det samme en time
- 00:10:00 Politikken kom opp igjen i spørsmålet om hvem som skulle få kjøpe
- 00:50:00 [De sentrale politikerne var enige om salg.](#)
- 01:50:00 Salg eller ikke salg var voldsom debatt – opprør i kommunene
- 02:14:00 [Men lite debatt om energiloven. Mange små endringer](#)
Endringen fra stakeholderorientert forvaltning til finanskapitalisme
- 03:12:00 [Agderkommunenes håndtering av eierskapet er imponerende](#)
- 04:50:00 *Arbeiderpartiet rolle nasjonalt?*
- 05:15:00 AP hadde eget forslag til energilov i 1985 – 20 vertikalt integrerte enheter
- 06:00:00 Selv om Arne Øyen ønska mer marked, var Stortingsgruppa skeptisk
Men de stemte subsidært for energiloven i 1990
Stoltenberg var moderne pragmatisk økonom – trappa ned offentlig eierskap
- 07:00:00 De vurderte også å selge seg ned i Statkraft
- 07:20:00 Siste årene har de snudd og blitt mindre markedsorienterte
- 08:15:00 [99 – 2000 var prisene lave. Mange solgte til andre offentlige eiere](#)
Så steg kraftprisene i 2001 – 2011. Pengene strømmet inn til kommunene
- 09:30:00 Hadde salget vært i 2003 i Agder hva hadde det vært da
- 10:12:00 [Kommunene som solgte var oftest H- FRP-styrte. Men også AP](#)
- 10:28:00 Arvesølvet hadde blekna litt
- 10:40:00 *Agder Energis nye ledelse*
- 11:05:00 [Drivkraften – i hele bransjen lå en multi-utility tankegang](#)
Brebånd, Enitel, EI-Tele mm
- 12:25:00 Visekonsernsjefens ledelsesfilosofi: «meningsskaping» var kongstanke
- 13:35:00 Bare å tjene penger var kjedelig – å utvikle Agder var spennende
- 14:35:00 [De brukte organisasjonsguruen Ichak Adizes – organisering nedenfra](#)
- 16:40:00 Men så tok det litt av ...
- 16:50:00 [Lyse er slik - og Eidsiva er i dag «Drivkraften på Østlandet»](#)
- 17:40:00 [Da Nysted tok over hadde det utvikla seg det som ble kalt en ukultur](#)
- 18:25:00 Visekonsernsjefen laget ei gruppe ved sida av konsernledelsen

Ark1

- 19:48:00 Pengebruk gikk litt over stakk og stein – det endte med gransking
- 20:06:00 [Men var det egentlig så forskjellig fra kulturen i private selskaper?](#)
- 22:09:00 Jeg er litt urolig – skiftet i 2005 har kanskje blitt litt misforstått
- 23:05:00 [Nysted trodde han kom til synkende skip – men fant substans i alle ledd](#)
- 24:54:00 [Folk blir gjerne hekta på visjoner. Nå er AE blitt bransjens europeer.](#)
- 25:25:00 Kablene er ikke nødvendigvis en god forretningside -
- 27:12:00 Hver tid har sine visjoner – ikke alle visjoner går inn
- 27:56:00 *Var etableringa av stiftelsene og drivkraft-strategien parallelle idéer?*
- 28:05:00 [Det var to måter å bruke kraftselskapet til regional utvikling](#)
- 29:15:00 Både Lyse og Eidsiva følger noe av den samme strategiene i dag
- 30:20:00 NTE Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk har også noe av det samme
- 30:49:00 E-CO Energi – tidl. Oslo Energi – er motstykket, en ren kraftprodusent
- 31:42:00 [De store linjene – fra 1990 til i dag?](#)
- 31:56:00 Store inntekter til distriktskommunene etter 2000
- 33:40:00 Det har gitt oss en trygg strømforsyning
- 34:19:00 Og så er det noen energiverk som driver regional utvikling
- 34:45:00 [Tre formative perioder: Kraftkommunalismen \(1905-1920\),](#)
- 35:18:00 Kraftsosialismen -(1945 – 65)
- 35:40:00 Kraftliberalismen ca (1990-1996)
- 36:20:00 [Ny formativ periode etter 2003 – europeisering og klima](#)
- 37:10:00 Fornybardirektivet har bidratt til et marked for grønne sertifikater
- 38:10:00 Institusjonell og praktisk integrering
- 38:55:00 Hvis Tyskland får regulatorisk makt over våre ressurser blir jeg bekymret
- 40:05:00 «Kraftbransjens europeer» – er i pakt med lang historie i landsdelen
- 41:43:00 SLUTT